

Maisheim

1912 máj. 18.

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Tizedik évfolyam.	20. szám.	Szerkeszti:	Székelyudvarhely,	1912. május 16.
Előfizetési ára: községe-nek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes számai ára 50 fillér.		Dr. Keith Ferencz várm. tb. főjegyző.	Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Arpád-utca 3 szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.	

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

186.

Sz. 3794—912. alisp.

A központi előadó uraknak, a járási főszolgabíróknak, az összes községi és körjegyzőknek.

Ertesitem, hogy a községi és körjegyzők részére egyes hivatalos működésekért engedélyezett díjakról, valamint az általuk végezhető magánmunkálatokról alkotott és a vármegyei hivatalos lap múlt évi 43. számában közzétett szabályrendeletet a m. kir. Belügyminiszter ur a következő záradékkal jóváhagyta:

»A M. kir. Belügyminiszter.

Sz. 176340/IV.-b—911.

Jóváhagyom azzal, hogy az A) Függelék A) fejezetének 6, 8., 9., és 10., pontjában hivatkozott a 80000—906. B. M. számú anyakönyvi utasítás 185. §-ával hatályon kívül helyezett kormányrendelet helyett:

A Függelék a) 6. pontjában az A. U. 127. §-a, a Függelék a) 8 pontjában az A. U. 128. §-a, a Függelék a) 9 pontjában az A. U. 127. §-a, a Függelék a) 10 pontjában az A. U. 128. §. b. pontjának módosítása tárgyában kiadott 128110—909. számú körrendelet értendő.

b) a Függelék A) 8—10 pontjában említett anyakönyvi kivonat helyett az A. U. 127—128. §-aiban előírt értesítés értendő.

c) Az I. czim 2 §-ának I. pontjában a »gazdasági munka vállalkozókról« szavak után »és segéd munkásokról« az ugyanazon czim 19. §-nak második bekezdésének zárójel közt levő ezt a részét: Ü sz. 87. §. 3. bekezdés, ekkép helyesbitem: »Ü sz. 87. §. 4. bekezdés.«

Budapest, 1912. április 19-án.

A miniszter rendeletéből:

Madarász s. k.,
ministeri oszt.-tanácsos.«

Székelyudvarhely, 1912. évi május hó 6. án.

Sebesi, alispán.

II További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

187.

Rákóczi szoborbizottság Zomborban.

Udvarhelyvármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának

Székelyudvarhely.

Nehéz időket élünk. Nemzeti eszményeink oltártüzei mint a bolygófény, csak itten-ottan lobognak még fel felénk reszketéssel, egyebütt már bomladoznak vagy egészen ki is hunytak.

Vannak a hazának fiai, kik idegenek lettek a hazához. Vannak, kik a haza s a nemzet szent nevét csak azért veszik nyelvükre, hogy gunyt és csufot üzzenek belőle.

Divattá lett a hazától s nem: a hazáért élni.

Belső és külső ellenség egyetértő gyűlölettel bántogatja ősi alkotmányunk alapjait, miket pedig ahelyett, hogy egy gondolattal, egy érzellemmel s egy erővel szállanánk védelmére, a szétvonásnak ezer éke ezer töredékre szaggat széjjel.

Ha valamikor, most van szükség arra, hogy az olyan önzetlenül munkás és áldozatos hazaszeretnek fenséges példáját, mint a kurucz világ nagy fejedelméé, a multból a jelenbe vetítsük, hogy a belőle áradó fényzönből sötétedő lelkünk megvilágosodjék, hűlő szívünk felmelegedjék.

Ennek a szükségnek érzete indított bennünket arra az elhatározásra, hogy II. Rákóczi Ferencznek fejedelmi alakját ércbe öntessük és Zombor szab. kir. város egyik közterén felálltassuk.

A nemzet segedelmével az ércszobor immár elkészült s a most folyó 1912. évi junius havának kilencedik napján fogjuk leleplezni.

Ez az ünnep azonban csak úgy lesz méltó a nagy Fejedelemhez, s csak úgy válik igazán maradandóbb felbuzdulás forrása a haza szeretetben, ha az egész nemzet velünk ünnepel.

Ez okn8l fogva hazafias tisztelettel kérjük a tek. törvényhatósági Bizottságot, hogy ünne-

pünk fényét megjelenésével emelni s a nagy fejedelem dicső emlékéhez méltóvá tenni sziveskedjék.
Zombor, 1912. évi május hó 1-én.

Hazafias tisztelettel

a Rákóczi szoborbizottság nevében:

Vértesi Károly s. k., elnök.

* * *

Az ünnepély sorrendje:

Junius hó 8-án szombaton.

Este 1/2 9 órakor térzene tárogatóval. A város és a szobor-tér kivilágítása, 9 órakor a városi színházban a »Napközi otthon« által rendezendő diszeloadás.

Junius hó 9 én vasárnap.

Reggel 9 órakor ünnepi szentmise, mondja Csernoch János dr. kalocsai érsek ur. Az isteni tisztelet után ünnepélyes felvonulás a szoborhoz.

1. Himnusz. Énekli a zombori polgári kaszinói dalárda.

2. Vértesi Károly, a szoborbizottság elnöke, a leleplezési ünnepélyt megnyitja.

3. Dr. Márki Sándor egyetemi tanár ur ünnepi beszéde, mely alatt a szoborról a lepel le hullik.

4. Alkalmi ének, énekli a zombori iparos dalárda.

5. Ünnepi óda. Irta Dömötör Pál kir. tábla-bíró ur.

6. A szoborbizottság elnöke a szobrot a város polgármesterének átadja.

7. A szobor megkoszorúzása.

8. Rákóczi induló.

Déli 1 órakor ünnepi lakoma a »Vadászkürt« szállóban, egy teríték ára 5 korona.

* * *

A rendezőség kérélmel!

A banketten résztvevők a rendezőségnél (Buday Gerő Zombor) folyó évi május hó 30-ig kell jelentkezni, a részvételi jegyeket a rendezőség kellő időben kézbesíthesse, a jegy ára pedig folyó évi május hó 30-ig Vujevich Alajos (Zombor) szoborbizottsági pénztáros czimére küldendő.

Mindazok kik a rendezőség útján ohajtanak maguk részére lakást biztosítani, ebbeli szándékukat minél előbb, de legkésőbb folyó évi május hó 30-ig a rendezőségnél jelentsék be.

A szoborbizottság az ünnepség tartamára két tribünt állított fel, melyre szóló jegyek junius hó 7-ig 2 azaz kettő koronáért a szoborbizottsági pénztárosnál kaphatók.

A hivatalokat, társulatokat, egyleteket kérjük, hogy folyó évi május hó 30-ig jelentsék be a rendezőségnél, hány taggal fogják magukat az ünnepélyen képviseltetni, hogy a kellő számú fentartott helyekről gondoskodhassunk.

Minden tudakozódás, megkeresés stb., a rendezőség czimére küldendő.

Buday Jenő, s. k.,

a leleplezési ünnepély rendezője.

Sz. 3751—912. alisp.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, valamennyi községi és körjegyzőnek. Valamennyi törvényhatósági bizottsági tag ural leendő sürgős közles és az ünnepélyen esetleg résztvenni szándékozó bizottsági tag uraknak fentiek értelmében való tájékoztatása czéljából közlöm.

Székelyudvarhely, 1912. évi május hó 6.

Sebesi, alispán.

188.

Osztrák-Magyar Segélyegylet Berlinben.

Sz. 2297.

Berlin, 1912. április hó 24.

Udvarhelyvármegye tekintetes közönségének Székelyudvarhely.

Minél inkább növekszik itt segedelemre szoruló honfitársaink száma, annál inkább szükséges az egylet cselekvőképességét, pénzerejét fokozni.

Szükségképpen magyarok segítsége nemzeti érdek. Ha a visszatérésüket lehetővé tesszük, tapasztalásaikat otthon a haza javára értékesíthetik.

A közjótékonyosság névében bátorkodunk támogatást kérni. Rendes tag évi 30. Örökös tag egyszer és mindenkorra 600 koronát fizet s hálás köszönettel fogad minden kegyes adományt a berlini Osztrák Magyar Segélyegylet.

Igazgató választmánya

Paungarlner s. k.,

Mitterdorfer László s. k.,

főkonzul, elnök. (P. H.) választmányi tag.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 3851—912. alisp.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, mindnégy járás főszolgabírájának, valamennyi községi és körjegyzőnek.

Egyleti tagok, esetleg a segély egylet javára kegyes adományok gyűjtésének megkísérlése czéljából közlöm azon utasítással, hogy a pénzküldemények közvetlenül az osztrák-magyar segélyegylet berlini czimére (W., Keithstrasse 19) vagy pedig a »Magyar általános hitelbankhoz« Budapestre lesznek küldendőek.

Székelyudvarhely, 1912. május hó 6-án.

Sebesi, alispán.

189.

Gyűjtésre belügyminiszteri engedély adatott 105140—VI. a. 1910. sz. alatt.

27416.

Esdő szózat!

A magyar református egyház alapköve azon hitvallásban tetetett le, melyet »Egervölgyi Vallástételnek« (Confessio Agrivallensisnek) neveznek. Ezen vallástételt az egervölgyiek Egerben 1562. február 6-ikán irták alá és küldték fel Ferdinánd

magyar királynak és fia Miksának, Istenre hivatkozva, hogy ők nem a király ellen szövetkeztek, hanem hitük és üdvösségük ügyében.

A jövő évben lesz 350 évfordulója ezen vallástételnek, melynek eredményeként Ferdinánd király Verancsicsot, az egri püspököt felmentette a várparancsnokságtól, s helyébe a református Magochy Gáspárt nevezte ki.

Ezen hosszú évszázadok alatt sok minden megváltozott Egerben. Az egykor hatalmas egri egyház rombadőlt, a református hívek szétszóródtak, vagy áttértek. Vége is a hazafias fellángolás allította talpra 300 év letűnte után 1862 ben. Ettől fogva folyton erősödvé, lelkiükön gyarapodva teljesítette feladatát annyira, hogy 1880-ben már anyaegyházzá válhatott.

Szomorú és érdekes története van az egri református egyháznak, melyet csak pár szóval adunk elő. De hogy annyi megpróbáltatás, annyi üldöztetés dacára Egerben a ref. egyház ma is fennáll, sőt törekszik előre, bizonyosságot tesz a kálvinista lélek erőssége mellett.

Az erős kálvinista lelkekhez, a magyar társadalomhoz fordulunk kérő szavunkkal, hogy becsüljék meg egyházunk történetét, becsüljék meg az egri ref. egyházat azáltal, hogy nemes törekvésünket anyagi támogatásukkal elősegítik.

Templomot, iskolát, paplakot akarnak építeni az egri reformátusok, hogy újra fényes és ragyogó legyen az a csillag, mely 350 évvel ezelőtt büszkén hirdette Eger városában a református lelkek erősségét, büszkén hirdette a törökverő református hősök örök dicsőségét. Hadd hirdesse ez a csillag ne csak a ref. lelkek erősségét, hanem áldozatkészségét és a multak emlékeinek megbecsülését is.

A ref. hívek Egerben, a hol a római katolikusok szebbnél-szebb templomokban dicsérik az Istent, egy, még az iskolás gyermekek befogadására is szűk, kis imateremben kénytelenek Istenimádó érzelmeiknek kifejezést adni. A népiskolát pedig, hol gyermekeiket őseik szellemében megtarthatnák, nélkülözik.

Az egri ref. egyháznak a mily szomorú a multja, olyan örvendetes a jelene. Van 1000—1100 hive, igaz ugyan, hogy ezek jórészt vegyes házasságban él. Van 100—110 mindennapi iskolaköteles gyermeke, 60—70 középiskolai növendéke. Hogy áldozatkészsége mekkora? szorgalmat ennek igazolásául az a 15000 korona, melyet ingatlan vagyonnal nem rendelkező, tulnyomólag tisztviselői fizetésből s kisipari munkából élő hivei ajánlottak meg a templom, iskola és parochia építésére.

Hogy biztató legyen jövője, az magyar ref. testvéreink és a magyar társadalom áldozatkészségétől függ.

A 350 éves évfordulót méltó emlékekkel, az egri ref. egyház multjához s jelen szükségéhez illő templom felépítésével, iskola és paplak felállításával óhajtjuk megünnepelni. Kérünk mindenkit, a kit szent célunk megvalósításáival »szive szabad akarhatja szerint hajti az adásra« (Móz. II. 25. 1.), »Jöjjön segítségünkre, kiki ugy, a mint

kinek-kinek osztogatja Isten az ő ajándékát, s a mint kit-kit hívott az Ur, hogy járjon« (I. Kor. 7. 17.), el nem feledvén, hogy »az Isten szeretet és a ki a szeretetben marad, Istenben marad és az Isten abban.« (I. János 4. 16.)

»Dicsőség, tisztesség, békesség minden jócselekvőnek.« (Róm. 2. 10.)

Kelt Egerben, 1911. július hó.

Hazafias tisztelettel maradtunk az egri református egyházközség s annak nevében

(P. H.)

Dr. Lipcsey Péter, Tóth István,
az egri ref. egyház főgondnoka. az egri ref. egyház lelkésze.

Szám: 3836—1912. alisp.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, mindnégy járás főszolgabírójának, valamennyi községi és körjegyzőnek.

A gyűjtés megkísérlése céljából közlöm azon utasítással, hogy az esetleg befolyó összegek közvetlenül a 27416. sz. gyűjtési felszólításra való hivatkozással Tóth István egri ref. lelkész címére lesznek küldendők.

Székelyudvarhelyen, 1912 évi május hó 6-án.

Sebesi, alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

190.

69,610—III/a—911. B. M. számú körrendelet.

Az 1898: XIX. t.-cz. 2. czime alá tartozó közbirtokosságok és volt urbéres birtokosságok osztatlan állapotban levő, közösen használt erdei ügyében kiadott ügyviteli szabályzat pontos végrehajtása és ellenőrzése.

Valamennyi törvényhatóságnak. Valamennyi árvaszéknek.

Az 1898: XIX. t.-cz. 2. czim alá tartozó közbirtokosságok és volt urbéres birtokosságok osztatlan állapotban levő közösen használt erdeinek ügyeit a törvény 44. §-ában meghatározott kellékekkel bíró ugynevezett ügyviteli szabályzat szerint kötelesek intézni. Ezeknek az ügyviteli szabályzatoknak legnagyobb része a földmívelés-ügyi m. kir. minister ur által már jóváhagyatván, életbe is léptetett. Nemcsak az ilyen birtokosságok jogosultjainak érdekéből, hanem a közérdek szempontjából is fellette kívánatos tehát, hogy az életbeléptetett ügyviteli szabályzatok rendelkezései pontosan betartassanak, és ezáltal az erdőgazdasági ügyvitel és vagyonkezelés rendszeresége és ennek nyomában az ilyen közös erdők rendszeres és lehetőleg jövedelmezőbb kezelése biztosíttassék.

Ugy a közbirtokosságok, mint a volt urbéres birtokosságok jogosultjai között gyakran előfordulnak politikai községek, községi és körjegyzői hivatalok, gyámoltak és gondnokoltak, amelyeknél különösen is figyelmet érdemel az a körülmény, hogy ezeknek a személyeknek a törvényes képviselői rendszerint a birtokosságok legintelligensebb tagjainak tekinthetők. Kétségkívül nagy mértékben előmozdítaná tehát az elől említett cél elérését, ha az ilyen jogosultak képviselői a birtokosságok erdőgazdasági ügyeinek intézésében, akár mint végrehajtó közegek, akár pedig csak mint birtokossági gyűléseken tevékeny résztvevő érdekelt a jóváhagyott erdőgazdasági ügyviteli szabályzat pontos végrehajtását megfelelően szorgalmazná és ellenőrizné.

Ennélfogva felhívom a Czimet, intézkedjék megfelelően, hogy a fent megnevezett közös birtokossági jogosultak képviselői a közös birtokosságnak lehetőségig minden gyűlésén részt vegyenek, a gyűlés lefolyását és a tárgyalást figyelemmel kísérik, az erdőgazdasági ügyviteli szabályzat betartását ellenőrzik s a jogosultak és a közös birtokosság érdekeibe, továbbá a törvényekbe, rendeletekbe és az ügyviteli szabályzatba ütköző gyűlési határozat ellen — azok kihirdetésétől számított 15 napi törvényes határidő pontos betartásával — a közigazgatási bizottságnál panasszal éljenek, s megokolt esetekben kérjék a közigazgatási bizottságtól egyuttal a sérelmes határozatok végrehajtásának előzetes megtiltását.

Ezzel kapcsolatban a szóban levő jogosultakat külön is figyelmeztesse egyes törvényszerű formásokra, melyek ismerete és betartása nélkül nem állana módjukban az ügyek vitelében és érdekeik megvédésében eredményesen közreműködni és a kellő ellenőrzést gyakorolni.

Nevezetesen:

1. Minden gyűlés napja a tárgyalás alá kerülő ügyek kitüntetésével legalább 15 nappal előre kihirdetés útján közhírré teendő.

A közhírrététel illetőleg azonban az ügyviteli szabályzatok rendszerint úgy intézkednek, hogy a közös birtokosság elnöke csak a távollakó jogosultakat kötelei a gyűlés idejéről, helyéről és tárgysorozatáról, valamint a járulék és közös munka kivetéséről írásban értesíteni, míg a helybenlakó jogosultak mindezekről dobszóval, vagy házról-házra járással, vagy a hirdetmény kifüggesztésével értesítettnek.

A távollakó jogosultak tehát az írásbeli értesítést követelhetik, a helybenlakó jogosultaknak ellenben a községben a szokásos hirdetéseket figyelemmel kell kíséreniök, hogy a kellő értesüléseket megszerezzék.

2. A szabályzatok értelmében az önképviseletre jogosított birtoktársak személyesen vagy meghatalmazottak által — a jogi személyek, törvényes képviselőik vagy ezek meghatalmazottai által — a gyámság és gondnokság alatt állók pedig gyámjaik, gondnokaik vagy ezek meghatalmazottai által gyakorolják a gyűlésen jogaikat.

A meghatalmazottak megbízóleveleinek ér-

vényességéhez a meghatalmazó aláírásán kívül még két tanu aláírása is szükséges.

A jogosultaknak tehát szigorúan ehhez a rendelkezéshez kell alkalmazkodniök s amennyiben öket valamelyik gyűlésen való megjelenésében valamely elháríthatatlan fontos ok gátolná, meghatalmazottjaiknak megbízó leveleit szigorúan a szabályzat előbb említett követelménye szerint kell kiállítaniök.

3. A jogosultaknak tudniök kell, hogy a gyűlés hatásköre a közös ingatlan állagának elidegenítésére, egyénenkint való felosztására és megterhelésére nem terjed ki (1898. XIX. t.-cz. 30. § a).

4. Rendkívüli gyűlés összehívását a jogosultak is követelhetik, de az elnök az erre vonatkozó kérelmet csak akkor köteles teljesíteni, ha a kérelem az ok bejelentésével az összes jogosultak fejenként számított $\frac{1}{10}$ -ed része által írásban terjesztetik elő (1898. XIX. t.-cz. 27. §).

5. A jogosult közös birtokosoknak is jogában áll valamely ügynek a gyűlés tárgysorozatába való felvételét kérni, de az ilyen kérelmet az elnök csak akkor köteles teljesíteni, ha azt legalább az ügyviteli szabályzatban idevonatkozólag megállapított szavazatszámot képviselő közös birtokos a tárgysorozat kihirdetése előtt írásban terjeszti elő.

A gyűlés tárgysorozatában fel nem vett indítványok csak akkor tárgyalhatók, ha azok a gyűlésen legalább az ügyviteli szabályzatban idevonatkozólag megállapított szavazatszámot képviselő közös birtokos által terjesztetnek elő. kivéve az olyan indítványokat, amelyek a jóváhagyott erdőgazdasági ügyviteli szabályzat módosítására vagy hatályon kívül helyezésére, az érvényben levő erdőgazdasági terv megváltoztatására vonatkoznak, vagy amelyek elfogadása esetében a közös birtokosságot vagy a jogosultakat költséggel terhelhetik, vagy a természetben gyakorolható használatok kiterjesztését vagy korlátozását vonhatják maguk után. Ezek az indítványok — ha legalább az ügyviteli szabályzatban idevonatkozólag megállapított szavazatszámot képviselő jogosultak által támogattnak — a következő gyűlés tárgysorozatába veendőek fel.

6. A birtokosság elnöke az egyszerű szava zást és a névszerinti szavazást a gyűlés folyamán akkor köteles elrendelni, ha az egyszerű szavazásra vonatkozó indítványt, illetőleg a névszerinti szavazásra vonatkozó írásbeli kérelmet legalább a szabályzatban idevonatkozólag megállapított szavazatszámot képviselő jogosultak támogatják, illetőleg terjesztik elő.

7. Fontosabb esetekben a gyűlésen jelenlevő közös birtokosoknak fejenként számított $\frac{1}{4}$ -ed része a határozat hozatalának felfüggesztését kívánhatja és a gyűlés vezetésére kivételesen hatóságik kiküldöttet kérhet (1898. XIX. t.-cz. 28. §).

8. Amennyiben nagyobb kiterjedésű erdőbirtokoknál az ügyviteli szabályzat az erdei termékekre vonatkozó árszabálynak elkészítését rendel, ez az árszabály évről-évre megállapítandó.

9. Amennyiben a jogosultak kívánatosnak

tartanak, hogy a faeladásokra vonatkozó árverési és szerződési feltételek s ezek kihirdetésének módja hatósági kiküldött jelenletében állapították meg, az erre irányuló kérelmet az összes jogosultak fejenként számított $\frac{1}{4}$ -ed részének kell előterjeszteni (1898. XIX. t.-cz. 37. §.).

Az árverés napja és feltételei legalább 15 nappal előre kihirdetendők (1898. XIX. t.-cz. 37. §.).

10. A végrehajtó közegek választásának 3 évről 3 évre kell megtörténni.

A birtokosság elnöke és többi végrehajtó közegei ellen irányuló panaszok rendszerint a birtokosság elnökénél nyújtandók be, ezek a panaszok azonban a kezelő m. kir. járási erdőgondnokságnál, a m. kir. erdőhivatalnál vagy a közgazgatási erdészeti bizottságnál is előterjeszthetők. Budapestén, 1912. évi április hó 15-én.

A miniszter helyett:

Jakabffy, s. k., államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 3726—912. alisp.

Valamennyi községi és körjegyző urnak és a községi előljárásságoknak.

Fenti rendeletet alkalmazkodás végett kiadom s a magam részéről is elvárom, hogy a községek képviselőiben a törvényes szabályok betartását ellenőrizni fogja.

Székelyudvarhely, 1912. évi május hó 3-án.

Sebesi, alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözhvények.

Állati betegségek. *Sertésvész* fellépett szorványosan Erked községben.

Sertésvész megszűnt Kápolnásfalván és Székelykeresztúr községben.

Bivalyvész megszűnt Kisgalambfalva községben.

Tölgyfaeladási hirdetmény. Az erdőfülei erdő közbirtokosság kápolna bércze erdejében 116,798—911. F. M. és 285—911. sz. közige. erd. bizottsági határozattal engedélyezett kijelölt 4366 darab 2262 m³ mü és 4019 m³ tűzifára becsült tölgyfát Erdőfüle községházán 1912. évi *jun. 20* án d. e. 10 órakor zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen kikiáltási áron felül tövön az erdőben eladja.

Kikiáltási ár a tölgy müfára 47715 kor. a tölgy tűzifára 3215 korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Pót és utóajánlatok nem fogadtnak el.

A tölgy müfára két évi kihazsnálási határidő kikötése mellett külön is tehető ajánlat.

Részletes becslés, árverési és szerződési feltételek a vargyasi m. kir. járási erdőgondnokságnál és alólírottnál megtekinthetők.

Erdőfüle, 1912. május 6. *Dobai Dénes*, közbirtokossági elnök.

Verseny tárgyalási hirdetmény. (577—912. sz.) A kereskedelemügyi m. kir. minister ur 1912. évi április hó 25-én 6141 sz. a. kelt rendeletével a héjjasfalva—csikgyimesi állami közut 54—55 km. szakaszán *Homoród-füldön kellős utkaparó ház* építését engedélyezvén, az említett munkák biztosítása céljából 1912. évi *junius hó 7* én d. e. 10 órakor a székelyudvarhelyi államépítészeti hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az összes munkákra csak együttesen tehető ajánlatok.

A munkákra vonatkozó műszaki müvelet, általános és részletes föltételek és az ajánlati minta az alulírott m. kir. államépítészeti hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők; ugyanott az ajánlati költségvetés ivenkint 50 fillérért, az ajánlati minta pedig díjtalanul megszerezhető.

Az ajánlati költségvetésben az »egységár« rovatában a felajánlott egységárok arabs számokkal és alatta betűkkel világosan kiirandók, s azok végösszege is megállapítandó.

Vállalkozó köteles lesz az építészeti hivatal által az építés helyszínén rendelkezésre bocsátandó 200 köbméter terméskövet beépíteni és azért a kőanyagért minden beépített terméskőfalazat köbmétere után 4 K (Négy korona) fog keresetéből levonásba hozatni.

Oly pályázók, kik a kereskedelemügyi ministerium, illetőleg a székelyudvarhelyi államépítészeti hivatal felügyelete alatt munkálatot még nem teljesítettek, tartoznak szállító képességük és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

Az ajánlatokhoz az ajánlott végösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban történt befizetését igazoló állampénztári (adó hivatali) nyugta csatolandó.

Az ajánlatok és mellékletek szabályszerűen bélyegzendők.

Amennyiben többen együttesen (mint társ-vállalkozók) tesznek ajánlatot, már az ajánlatban megnevezendő azon egyén, a ki a munkát vezeti és aki felhatalmaztatik, hogy a munkát társa nevében vezesse és aki a folyósított járandóságokat felvehesse.

Ha csak lehetséges, már az ajánlatban megnevezendő azok a hazai cégek, melyektől a szükséges anyagok stb., beszereztetnek. Amennyiben ez lehetséges nem volna, a szerződés kötésakor, vagy a munka megkezdésekor — ami 15 nappal a munka megkezdése előtt bejelentendő — tartozik vállalkozó 10%-ó kötbér terhe mellett bejelenteni azon hazai ipartelegeket stb., ahonnan szükségletét fedezendi.

Távíratilag beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek; elkésve érkezett ajánlatok pedig csak akkor, ha beigazoltatik, hogy idejében postára adattak, s rendes körülmények közt idejében kézbesítendők lettek volna.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a verseny-

tárgyalástól számított 75 napig maradnak kötelezettségben.

Székelyudvarhely, 1912 évi május hó 1-én.

M. k. államépítészeti hivatal. *Leichtner Gyula*,
kir. főmérnök.

Versenyárgyalási hirdetemény. (581—912. sz.) A héjasfalva—csikgyimesi állami közút 23—24 km. szakaszán levő 59. sz. 31—32 km. szakaszán levő 77. sz. és 66—67. km. szakaszán fekvő 157. sz. műtárgyak felszerkezetének kicserélése 861 00 1130 00 illetve 3700 kor. vagyis összesen 5691.00 kor. összegig engedélyeztetvén, *végleges jellegű vasbeton felszerkezetek* és kapcsolatos munkák létesítésének biztosítására zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik a fent jelzett munkálatokat elnyerni óhajtják, hogy a vonatkozó ajánlataikat külön-külön öt pecsétel lezárt borítékban a székelyudvarhelyi m. kir. államépítészeti hivatalnál *1912. évi június hó 7-én* délelőtt 11 óráig nyújtják be.

A borítékon megjelölendő, hogy az abban foglalt ajánlat mely munkára vonatkozik.

Az ajánlathoz a kért munkabér 5°/_o ának megfelelő bánatpénz csatolandó illetve a székelyudvarhelyi kir. adóhivatalnál letétbe helyezendő és a letéti vevény az ajánlathoz melléklendő lesz.

A versenyárgyalás az ajánlatok felbontásával — a fent megnevezett hivatalnál, az ajánlatok beadására kitűzött idő elteltével — fog megtartatni. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlatok felett a IX. közuti kerület felügyelője a közszállítási szabályzat 25. § ában megállapított határidőn belül dönt.

Az 1907. évi. III. t. cz. 13. és 14. §§-ai értelmében: az ajánlattevő amennyiben ajánlata elfogadhatónak, köteles a munka teljesítéséhez szükséges új gépeket, eszközöket, berendezési tárgyakat, az idézett törvényszakaszoknak megfelelően hazai gyárakból beszerezni és a munka teljesítéséhez hazai, első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. alkalmazni és ezen kötelezettség ellenőrzése céljából szükséges adatokat a munka ellenőrzésével megbizottak rendelkezésére bocsátani.

Ezen kötelezettségek egyike, vagy másika alól felmentést az 1907. III. t. cz. 13. §-a értelmében csakis a keresk. miniszter ur adhat, azok bármelyikének áthágása esetén a kir. államépítészeti hivatalnak jogában áll — minden birói beavatkozás nélkül — a szerződést felbontani és e mellett a munkát ajánlattevő kárára és veszélyére más módon biztosítani, vagy 20°/_o-ot meg nem haladó kötbért kiszabni és a munka folytatását követelni.

A kiszabott kötbér a kereskedelmi és ipari alap javára esik.

Ezen kötelezettségek, vagy azok egyikének, kijátszása esetén az 1907. III. t. cz. 15. § a értelmében jogában áll a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek vállalkozót a jogkörébe eső ipari

szállítások és munkálatokból véglegesen, vagy meghatározott időre kizárni.

Mindazon ajánlattevők, akik ezen hivatallal eddig üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon ipar- és kereskedelmi kamara által igazoltatni, melyhez telepük szerint tartoznak.

A biztosíték a részletes feltételekben megszabott arányban, az utófelülvizsgálat eredménye szerint fog visszaadatni.

A hivatal fenntartja magának, illetve a IX. közuti kerület felügyelőjének azon jogát, hogy a beérkezett ajánlatok között, az árakra való tekintet nélkül, szabadon választhasson. Vállalkozók ajánlatukkal 75 napig kötelezettségben maradnak.

Az ajánlat ivenként egy koronás bélyeggel látandó el és abba világosan és határozottan beveendő azon kijelentés, hogy ajánlattevő úgy a szerződést, mint az általános és részletes feltételeket ismeri, azokat kötelezőleg elfogadja.

Amennyiben többen együttesen (mint társ-vállalkozók) tesznek ajánlatot, már az ajánlatban megnevezendő azon egyén, a ki a munkát vezeti és a ki felhatalmaztatik, hogy a munkát társai nevében vezeti és aki a folyósított járandóságokat felveheti.

Hacsak lehetséges, már az ajánlatban megnevezendő azok a hazai czégek, melyektől a szükséges anyagok stb. beszereztetnek. Amennyiben ez lehetséges nem volna a szerződés kötelessor, vagy a munka megkezdésekor — ami 15 nappal a munka megkezdése előtt bejelentendő — tartozik vállalkozó 10°/_o kötbér terhe mellett bejelenteni azon hazai ipartelepeket stb. ahonnan szükségletét fedezendi.

Műszaki iratok a székelyudvarhelyi kir. államépítészeti hivatalnál hivatalos órák alatt megtekinthetők, ugyanott a tervvázlat műtárgyankint 20 koronával ajánlati minta pedig díjtalanul megszereshető.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Székelyudvarhely, 1912 évi május hó 3-án.
Leichtner Gyula, kir. főmérnök.

Hirdetemény. Értesitetik a gazda közönség, hogy Székelyudvarhely városban a járási és városi m. kir. állatorvos lakása Kossuth-utca 69. házszám alatt, Székelykeresztúr községben a járási m. kir. állatorvos lakása a Csekefalvi utca 318. házszám alatt, Oklánd községben a járási m. kir. állatorvos lakása Fő-ut 93. házszám alatt van.

Árverési hirdetemény. Székelyfancsal község italméresi joga az 1912. május hó 20-ik napján délelőtt 8 órakor Székelyfancsal községben a községi bíró házában tartandó nyilvános árverésen 3 egymásutáni évre haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár évi 200 kor. Árverési feltételek a községi előjáróságnál megtekinthetők.

Hirdetemény. Sándortelke község vadászterülete 1912. július 1-én kezdődő 6 évi időtartamra 1912. évi június hó 2-án délelőtt 9 órakor a község házában haszonbérbe fog adatni 4 kor. kikiáltási árban.

Felfogott malacz. Kecsetkislalud községben felfogva tartatik 1 drb. körülbelül 4 hónapos ferszörű gönne malacz.

Felfogott állatok. Kápolnásfalu község határán felfogatott 1 drb. 3 éves ünő bivaly tinó. Ismertető jele: farka bojja fehér, orrán kötél kantár. Gazdája a község előjáróságától átveheti.

Szentegyházsfalu község határán felfogatott 1 drb. 3 éves sötét sárga kancza csikó. Ismertető jele: bal hátsó tompján »Z« bélyeg. K.-b. 157 cm. magas. Tulajdonosa a község előjáróságától átveheti.

Arverési hirdetmény. Zetelaka község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező és a deság dülőben levő körülbelül 900 köbméter fenyőfa mennyiség 1912. május 23-án d. e. 10 órakor Zetelaka községházánál nyílt árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár köbméterenkint 7 korona. Bánatpénz 1000 korona.

Kelt Zetelakán, 1912. május 8. *Homolay József.* k.-jegyző.

Előfizetési felhívás a magyar szent korona országainak Helységnevtára újabb kiadására. A magyar szent korona országai Helységnevtárának legutóbbi kiadása 1907-ben jelent meg. Az azóta lefolyt öt év alatt az adatoknak jó része elavult, s minthogy másfelől az 1910. évi népszámlálás adatait is tartalmazó újabb kiadás iránt a közönség köréből egyre élénkebb kereslet nyilvánul, a m. kir. kereskedelemügyi minister ur Ö nagyméltósága a Helységnevtárból új kiadás közrebocsátását határozta el, s annak szerkesztésével megbizta a m. kir. központi statisztikai hivatalt.

Az új kiadás az előbbivel szemben lényegesen bővülni fog az általános (systematikus) résszel abban az alakban, a hogyan az első ízben az 1902. évi Helységnevtárban foglalt helyet. Az általános rész közigazgatási beosztások szerint fogja feltüntetni a községeket a vármegyék betürendes egymásutánjában, a vármegyéken belül pedig a járások betürendje szerint. Közli továbbá a községek, valamint a hozzájuk tartozó puszták, telepek majorok és külön elnevezéssel bíró egyéb lakott helyek lélekszámát is a legújabb népszámlálás adatai alapján.

Az általános résznek ez a kimerítő tagolása nemcsak gyakorlati szempontból bir nagy fontossággal, hanem igen tanulságos tudományos szempontból is, a mennyiben a népesség tömörülését községeken belül jóformán a legkisebb lakott helyig bemutatja, sőt népességtörténet tanulmányokra is lehetőséget nyújt, mert mindezen lakott helyeknek lélekszámát immár a második évtizedben közli s így a fejlődés megfigyelését lehetővé teszi.

Első sorban gyakorlati célokra kíván szolgálni a betürendes rész, mely természetesen mindazokról a közérdekű viszonyokról, a melyek a korábbi helységnevtárakban is szerepeltek, a Helységnevtár kinyomatásáig felmerülő minden változás figyelembe vételével, a legújabb adatokat nyújtja. Használhatóságát nagy mértékben emeli,

hogy a lélekszámra, házak számára és a nemzeti viszonyokra vonatkozó közlések, szintén már az 1910. évi népszámlálás adatait tartalmazzák.

Különös jelentőséget biztosít az új Helységnevtárnak az a körülmény, hogy az 1898. IV. t.-cz alapján szervezett országos községi törzskönyv bizottság a községek és egyéb lakott helyek nevének rendezését az ország egész területén már teljesen befejezte s a helynevek végleges megállapítása is ez idő szerint már csupán négy vármegyére nézve van hátra. A Helységnevtár kinyomatása előtt azonban előreláthatólag még ezeknek a helynevei is rendeztetni fognak. Az 1907. évi Helységnevtárt az utóbbi években főleg az tette már használhatatlanná és elavulttá, hogy 1907. óta helyneveinkben oly tömeges változások történtek; az új Helységnevtár e tekintetben is a legújabb állapotot fogja feltüntetni, de természetesen az átmeneti nehézségek csökkenése végett a korábban használt nevet a megfelelő betürendben az új névre való utalással szintén közli.

Az új helységnevtár a betürendes részben, miként az 1907. évi kiadás is, a következő főbb adatokat fogja tartalmazni:

1. a község neve (a már törzskönyvezett községeknél és egyéb lakott helyeknél a törzskönyvezés megtörténtét a név előtt álló csillag jelzi);
2. a község jellege (thj. vagy r. t. város, nagyközség, kisközség);
3. az esetleg a községhez tartozó lakott helyek (puszták, telepek, majorok stb.) neve, a törzskönyvezett lakott helyek külön feltüntetésével;
4. a vármegye neve, a hol a község fekszik;
5. a járás neve, a melyhez a község tartozik;
6. a községben levő lakóházak száma;
7. a község lakosainak száma;
8. a nemzetiségi viszonyok;
9. a községben létező anyagyházak, valamint leánygyházainak hovatartozása;
10. a községek területe a legújabb kataszteri adatok szerint;
11. a körjegyzőség;
12. az anyakönyvi kerület;
13. a törvényszék;
14. a járásbíróház;
15. a telekkönyvi hatóság;
16. az adóhivatal;
17. a csendőrség, a melyhez a község tartozik;
18. a hadkiegészítő kerület száma, melynek területén a község fekszik, továbbá 19. a honvédezred és annak zászlóaljja;
20. a községben esetleg levő vasut és gőzhajó-állomás;
21. a községben levő posta-, távirda-, távbeszélő-állomás, esetleg postaügynökség, illetőleg utolsó posta- és utolsó távirda-állomás.

Az új helységnevtár az előfizetőknek tettszetős, kemény vászonkötésben 8 koronáért árusítottatik. A magyar kir. állami hivatalok és intézetek, a m. kir. államvasutak, posta- és távirдахivatalok s postaügynökségek, anyakönyvvezetőségek, vármegyei városi és községi hatóságok (alipáni és főszolgalbírói hivatalok, községi és körjegyzőségek stb.), továbbá az egyházi hatóságok és lelkészi hivatalok azonban a m. kir. kereskedelemügyi minister ur Ö Nagyméltóságának elhatározása folytán az új Helységnevtárt kötve 6 kor. kedvezményes előfizetési áron rendelhetik meg.

A megrendelést az előfizetési pénz beküldésével okvetlenül postautalványon kell eszközölni,

minden más külön megrendelés mellőzésével. Ettől eltérés csakis hivataloknak engedtetik meg nagyobb számú példányok megrendelése alkalmával. Az előfizetési határidő 1912. évi augusztus 31-ike és annyival is inkább ajánlatos a megrendelést e határidőig teljesíteni, mert ezáltal az előre megrendelt példányokon felül a Helység-

névtár csak igen csekély példányszámban fog kinyomatni s az előfizetési határidő lejárta után a Helységnevtár csak bolti áron 12 koronáért lesz megszerezhető.

Budapest, 1912. évi május hónap. *A m. kir. központi statisztikai hivatal.*